Bykyn byriin proletaarinar negədegtii — Пролетарии всех стран, соединяйтесь

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yileəb. ebie B-M. zəbleliin əmenəəs edər byri niitelegdene. IX zildegarça baina

1932 onii Ijyyni 27 edər

№ 149 (702)

Zakika yne: Sara byriin 1 təkerig. Alas gazaruudta 1 tək. 30 mən. (... daada ulasta—1 tək. 50 mən. Dugaar negeediin yne 5 məng.

„B-M. Ynenii" xoroon aacrs: Верхнеудинск, Пентросоюзная, 6. тел. № 1-23, абб. рел. № 344

Өвөsenii kuriaalgada ва siloosiin kampaanida dalçalkii josoor вeledkegdeзe вaisanilgi şalgaka reed

Tezeeliin suuriiigi ərgənəə delgeryylkiin tələə temeceke

SSSR-iin KTIAK-iin koleegiin togtoomzo

Mal azaliigi erkildeg sovkoozd, tariaa beledkel, modo beledkelyyd tukai ba aduu morinoi too tologoigi oloşoruulan yyylke tukai nam ba zasagiin saraas niitelegden gargagdasan yliin togtooluud bol, odoo de ebese kuriaalgiin ba siloo kampaaniigi jabuulkada tuiçukala udka çanartai kereg ino.

Soçalis mal azaliin tezeeliin iiigi baiguulkiin tələə temeke jabadal bol, nam ba zasaiin çukala zaabarinuudiigi bejeikn gyicedkeke jabadaltai nigkolbootoi men.

Mal azaltai sovkoosuud ba SS-iin zygees əbesə kuriaalgiin siloosiin kampaaniigi ərgeneer uulza baisaniigi olon niiteeree gaka jabadaliigi SSSR-iin KTIAK komsomooliin təbiin komid, tezeeliin jabadaliigi erkilke ab ba „izveesti", komsomoopraavda", Socaļis gazariin l" geze sonin biçegyydiin ridaatai kamtaraza əngergene. rsagdasan şalgalta bol KK-KT-KSM ba keblel soninii gazadaar ijyyniin 18-aas 25 bolemkidkegdene.

Өbesə kuriaalgiin ba siloosiin mpaaniigi ərgeneer delgeryyl jabadaliin uraskal ba beledkşalgakadaa gol bolgoko yndesen zyilyyd juu gebel:

1. Traagtariin paarka kedəə azaliin zer zebsegyydiigi zebəər kereglek ba tedenii ker zerge belen baisaniigi şalgakiin kamta maşiina zebsegjin kereglegdeke kubinuud, cabçadag maşiiniin kaişa, toçilo geke zerge zyilyydəer jamar zerge ba maşiiniin toson bolon binziin zerge zyilyydeer kangagdasaniigi şalgaka.

2. Amidi zydkeke kycen ba zam karguin jabadaliigi əbesenii kuriaalgada ker zergə zebəər kereglegdeze ba beledkegdeze baisaniigi şalgakiin kamta unaanii moridoo brigaanuudta onçolon əkə ba kubaaka bolon unaanii moridoo brigaada jabadal da ezegyi kandaka uçariigi usadkaka, maliin tezeel morinii tonog bolon maliin əbeçən emgegtei temeceke arig ceberiin talaar kinaka jabadalker zerge kangagdangi baisaniigi şalgaka.

3. Siloosiin kampaanida ker zerge beledkeze siloosiin barilga, (baaşni, siloosiin kudag, tranşaizerge), baiguulaltiin kuuçaniigi selbike ba şiniigi boskoko jabadalda kerkin beledkeze baisaniigi bolon siloos bolgoko urgaciin tarilga jaakin jabadaldaza, siloos berike jabadaliigi olon niiteeree ertees ərgeneer beledkeke jabadaliigi şalgaka.

4. Өbəsə kuriaalgiin yjede azal ba mergezesen kedəlmeriçediigi emkidkeke, brigaadanuudta azallaka gazaruudiin olgozo brigadiiruudaar kangaka, əbesə kuriaalga deere kedəlmeriçediin azaliigi jamar zergeer emkidkegdeze (kelceete azalda oroson juu, maşiina zebsegee tuskai kedəlmeriçedtə daalgaza əgəsən juu) baisaniigi şalgan yzeke. Enyyntei kamta sovkoosuud bol, əbəsenii kuriaalgiin ba siloosiin kampaanida kedəlmeriçed tatakaa jabadal kerkin gyicedkegdeze baisaniigi şalgaka.

Uul reed bolbol ərgen aradiin kabaadalga, sookoos ba MTS-iin kedəlmeriçed bolon kolkoosiin geşyydiigi ulmaar kanduulza əbesenii kuriaalgiin ba siloosiin kampaaniigi jabuulza, ug təsəbəə gyicedkeke jabadaliigi kangaka uçartai.

SSSR-iin KTIAK-A Kriniicki Tezeeliin təb ştaab- S. Bydieennii VLKSM-iin T K- S.Saltaanov

„IZVEESTI"
„Komsomooliin praavda"
„Soc. gazar azal"

Jaabaç tariłgiin təsəвligi gyicedkeke.

Zurgaan aimag təsəbəə dyyrgesen ba Mukarşiber, Deede Yde, Alair, Kiaagta, Kabaan zergiin gol tariaanii azaltai aimaguud syylde çiregdeze jabana.

5 konog dotor 54,875 ga tarika

Ene ijyyni sariin 25 nii medee abça yzebel manai respyyblig dotor kamta 324, 485 ga tarigdasan baina. Ene bol təsəbiin 85, 5 % bolno. Syyliin yjede tariłgiin teempe maşa suladaba.

Ijyyniin 3 dugaar 5 konogto — 23,717 ga
„ 4 „ „ — 10,146 „
„ 5 „ „ — 15,563 ga tarigdasan

baina. Ene teempeer syyliin 5 konogto taribal ijyyli negen boltor tariłgiin təsəb dyyrke ygyi ilerkei tula, syyliin taban konog dotor ilangajaa çangaar byke kyçee elsyylze 54,875 ga erkebişe tarika ujalga bidenii əmenə tabigdazai.

Kəkə soloomo greçiike, jiçmeeni, usanii ovioos ogoroodiin idee zergiigi ijyyli negen kyrter tarikada bolko geze agronoomuud, tariaalangiin erdemted kelene. Uçar iime tula ertiin tariaanii osoldoligi ene metiin oroi taridag zyilyydeer erke bişe bytyylen gyicedkeke keregtei.

Tyynees gadana, zarim olonki aimaguudta əmçiin azaltan tarilgaa niuudag daldaldag baina. Ene bol kədeenii azaltan T K iin tariaabeledkel ba kolkoos bolon əmçiin azaltanii tariaanii naimaa delgeryylke tukai togtooliigi gyiced oilgoo ədiigi gerçelene.

Tere tula darui cagtaa Nam ba zasagiin syyliin togtooluudiigi ərgeər nebteryylze, tariłgiigi saitar byridkeke toolko jabadaliigi çukalaçalka keregtei.

Basa manai Buriaad Mongol respyyblig dotor mənəə zilde parovooz zasaka vogon kiike ton jike zavood barigdaka bolsoniigi manai sonindo garsan baina. Ene zavood bolbol manai respyyblig indyystrizyylke talaar maşa jike udka çanartai kereg mənii tula, olon tymen azalçan, kolkoosiin geşyyd bol ene zigaantiigi tarilgiin ugtamal təsəbəər ugtaka josotoi, tus zavoodiin kedmeriçedtei kool tezeeleer kangaka jabadalda ilangajaa ogorood jikeer tarika çukala baina.

Tarilgiin təsəbligi jaabaç dyyrgeke keregte. (Tarilga tukai Ţodorkoi medee margaaşiin dugaarta yzegtii.)

Kabariingaa tariłgiigi 100% dyyrgebe.

DEEDE-YDE. Iboigiin somon bol, odoo kabariin tariłgada kamta 2263 ga. tarika təsəbtei baisan aad, ijyyniin 7—nii edər tyynee 100% dyyrgebe.

Gadana, urid jabagçadiini gebel: „KOMINTEERN" ba „GEGEEREL" komuunanuud baina. „Komınteern" 551 ga. ba „Gegeerel" 314 ga. tarilga kiibe.

Poo̧şto V. B.

Ştaaвiin oportunis kandalgiin gem вololcono.

DEEDE-YDE. Dabaatiin somon bol, odoo kabar kamta 703,5 ga. tarilga tarika təsəbtei aad, iyyniin 5—nii medeeger arai geze 50% təsəbəə dyyrgesen baina. Zarim kolkoosuudni „yrise, morinii ba kynii ideke kool ygei bide" geke metiin eldeb şaltagaan durasadag baisan.

Gadna əmçiin azaltan 8,8 ga. tarika baisan aad, mən ton sula

Deede-Ydiin aimagaas juu kelene.

86,7% . . .

Deede—Ydiin aimag bol kabariin tariłgingaa təsəbligi 25—VI medeegeer 86,7 kubi gyicedkebe. Ene zabasarta, kədəlmeriçən kədəə biçegçediin ku rca guurasan bol, kolkoosiin talmaigaas dokioo tatuulan temdeglekeni.

— „Tarilgiin təsəbligi 100% gyicedkeke jabadal bol manai ilaltiin gabijaa bolko uçartai."

Kolkoosiin talmaigaas tarilgiin froonto deere baatarlig dabşaltiin onço zangidasan Deede—Ydiin aimagiin gabşagaiçuudiin duun:

— 86,7% bişe 100% baika josotoi,—geze kurca çangaar dabtagçadiin dunda M. Droozdov, D. Sangaliin („kubiskal" komuuna), Dulmazab Budiin („SSSR" komuuna), Regzemaa Çimedijn ba Z. Dorziin geke metiin gabçagai nəked ynekeeree kurdanaar azalaa jabuulasani tula şagnagdasan baina.

Enyyntei kamta, Dabaatiin somon bol, tarilgiin təsəbəə araikan geze 50% gyicedkesen jabadal bol, tuiliin zigşyyritei dokioo tatana.

— Jaabal çigi, Deede—Ydiin aimag bol, təsəbəə erkebişe dyyrgekiin tələə byke kycee daiçalan kanduulaza, kozomdogçodoo bygşiirte abka.

— Kurdabçalalta jabuulgiin kojor talaas saad tatagçadtai bucalta niucalta ygei temecekiigi erlene.

Z.B—n.

baina. Ede bykii tasaraluud tukai som. zəbleliin dergedeki ştaab negəç keregledeg ygei baisan batna. Uçar iimiin tula kolşo tatagçadta eris kemzee abka keregtei.

Ynenii poo̧şto V.

BOLŞOVIIGIIN KURDABÇALAL ABKA

Buriaad ulasligi 1932 ondo niidee biçeg medeke ulas bolgoko zen zorilgo bolbol, bidenerlin e əderiin çukala zorilgo zailaşa imen bolno.

BK (b) Namiin BM. Moziin IX nfereenciin togtool ba mən K(b) Namiin Mozkomiin togtooud bolbol, yseg medeke ygeigi adkaka jabadaliigi ulam kurdablka tukai byke zebleiyydiin, a. akuin, yiledberiçenii ebleliin ba olon niitiin emkinyydees şuud brolcon tuskai zəəri somolozo, metoodigiin talaar kelceltei kaadriigi elsyylen əgəkə g. m. bodoto kemzeenyydiigi şuud abkiigi çukala bolgon erisen baina.

Ene onii Main 25-as tus zorilgiin talaar jabuulagdaka biçegpyyblig dotorco sonoskogdoson sojoliin dobtolgiin yndesen zorilgoni deere togtoson bai. „Ene bol bidenerlin ... usadkaza yseg medeke ygeigi usadkakiin talaar geegdeze jabasan (Kori, M-Şiber, Selenge g. m.) aimaguudiigi ba byke buriaad ulasiigi ene 1932 ondo niitedee biçeg medeke ulas bolgoko gesen yndesen zorilgotoi baika juma.

Odoo ygde sojoliin dobtolgo jamaraar jabuulagdaza bainam? Kedəegiin nutaguudaas abtasan kedəə biçegçediin beçegees medeçede, sojoliin dobtolgo tasaldakiin tuilda kyrçe baisan baina. Jere aimag bykende sojoliiu dobtolgiin staab baiguulagdaza edii, zarim kedən aimaguudta baiguulagdasan bolboç cag bolzorooso jikeken oroitozo kedəlmeridee oroson baina (Kori, D-Yde ba busaduud).

Olonki aimaguudta beledkeliin kedəlmeri ton sula engergegdebe, mengen zəəri ba mitoodigiin kyçigi daiçalan elsyylee edii, zişelebel, Koriiin aimagta sojoliin dotolgodo kereglegdeke mengen zəəri elsyylke jabadaliin təsəb arai geze 50% dyyrgegdebe, ene metiin jabadaluud olon tokioolodon baina.

Aimaguudiin ştaabuudaar jabuulagdan aimagiin emkinyydees elsyylegdeke 7000 təkerigees jərdəə 3000 tək. kamtaruulagdazai.

Zarim emkinyyd, aimaguudiin zeerikyyd, yiledberiçedei kedəlmeriçed kereglegçediin korşoonuudiin kolboo, AGK modo uraskaka gazaruudaas tus sojoliin dobtolgodo negeç mengə əgəsen ygei baina.

Mən respyybligiin təbiin emkinyydees eesediingee doodo şatiin emkinyydiigi yseg biçeg medeke ygeigi usadkan niitedee biçegtei bolkoiin tələə elsyylen tataza çadasan ygei, zişeelebel: B. M. ulasiin ed kereglegçediin korşoonii kolboon bol, kədəegiin aimaguudiin emkinyydtee „sojoliin dobtolgodo mengen zəəri əgçə bolko ygei" geze jaaraltai telegraamaa jabuulsan baina. Zygeer aimaduudiin ed kereglegçediin korşoonii kolboondo sojoliin foondiin mengen baibaç tus telegraamaar korigdood mengen zəəri gargakaa arcaza baisan bodoto barimtatai zyilyyd yzegdene.

Koriiin aimagta abça yzebel, yseg biçeg medeke ygei zonigoo todorkoi medeegi dyyren abaa ygei, mitoodigiin kyçen bolko sojoliin gabşagaiçuud, sojoliin dobtolgiin gabşagaiçuud, sojoliin dobtolgiin gadiirnuudiini olonkini uul kədəlmeridee ekilen oroo edii baina. Enyynii yndesen şaltagaaniini bol, komsomooliin aimagiin zunii amaralta bolzo, surgagçad bol, əbeliingə kedəlmeridee oroko josotoi kəzəə gaza çələə ygei baina, mən tus aimagiin konferenceada baisan ba maraltada garsan tula arga ygei gezə

102—62.

KORI. Tus aimagiin təb gazariin idebkiten komuniistanar, komsomooluud, yiledbriçenii kolboogiin geşyyd, kamta 102 kyn baina. Edenii latiin yseg medegçedeni arai geze 62 kyn bolno. Ene 102 idebkiten bolbol bygedeeree burianaud biçig bolbol tula, edener bol BK (b) Namiin MK-iin ba TGK-iin togtooliigi gyicedkee ygei, gyicedkekiigi oroldooç ygei baisaniigi ereyyger gerecelegdene. Ene metiin kinan baicaaka komiisaas kemzee abagtii!

Vladiimir.

şaltagaan olood baina.

Sojoliin dobtolgiigi kangaltataigaar jabuulza baisan gazar gebel, Bookonii aimag dotoroo deledkeliin kedəlmeri Main 10-da ekilsen ba toskon somonuudta opiratiivno staab baiguulagdaza biçeg medeke ygei zonii medeegi kurianaza kariuucalgaţa niuuruudiigi oloson baina. Bookonii II şatiin surguuliin surageçad 38 kyniigi kubaarilan brigaada bolgozo somonuudta garsan ba Gotoliin, N. Voskreesinsko Sloboodsk ba busa somonuudta tendekiin kolkoosçen zaluuçuudiin surgaaliin surgagçad brigaadanuud bolgon emkidkegdezəi.

Tynkenii aimag bolbol, sojoliin dobtolgiin sonoskogdosonoos kojo 15 konozo, təsəb karaagaa zokioozo, somon bykende brigaadanuudiigi emkidken gargaba.

Deere dursagdasan bodoto barimtanuudaas gadana, çukala temdegleke zyil bolbol, sojoliin dobtolgiin ştaabuudaas toskon somonuudiin brigaadanuudta josotoi kətelbəri əgəsen ygei, biçeg medeke ygei zonii medeegi abtaa ədii g. m. zyilyydees sojoliin dobtolgo tasaldakiin tuilda kyrçei. Sojoliin dobtolgo bolbol ondoo jabuulagdaza bykii ulas teriin çanarta aza akuin kampaaninuudaas (tarilga, paar beledkel g. m.) biçlikanç əərə bişe ton abali udka çanartai men baikani damzag ygei baina.

Uçar iime tula aimagiin ştaabuud bolbol bolşoviigiin kurdabçalaligi şuud abça, ynekeeree opiratiivno çadamarlagdaza bolzo, enyyndee bolgolgo ygeii, kaçin gaza eris kubilta kiize, Buriaad ulasiin ene onii aavgusta sariin 1 kyrter niitedee biçeg medeke oron bolgokiin tələə temeceke josotoi.

N. C—giin

Emkidkebe.

(Manai tuskai biçegçees)

Koriiin aimag dotoroo sojoliin dobtolgiigi ijyyniin 1—es Aavgustiin 1 kyrter sonoskood, yseg biçeg medeke ygei 3939 kyniigi biçeg medeke ygei tula 400 likvidaatornuudiigi, 100 brigaadiinaar ba 21 mitoodigiin zaabariçaniigi emkidken, somon bykende 1—2 itegemzeteiigi ilgebe.

Tus brigaadiin kedəlmeriigi iledkeligi 5 konog byri negə udaa aimagiin ştaabiin suudal deere sonosço baina. Ene keregte D—Kyrbi, Çisaana, G—Kudanii somonuudaar ton ulmaar kandaza baidag ba, aimagiin ştaabaas kəmzəə ab. Tuskai biçegçe Bimbiin

Dorono kizaariin вaidalaas

Kedəə toskon gazarta ton demii anmeenyyd delgerene. „Aa, Japoonton Samaariigi abçaba! Japoonii əmenə bolşoviiguudiin zyçenii sula baina. Japoon kyn bol, neker, meketei. Tere 1905 ondo bideniigi keəmei bolgon ukiooson, tiikede kaanta oros on bol neleed beki baisan" geze angiiin daisan keledeg baina.

Gazardasa jamarç Japoontonii odoo ygei ba baigaaç ygeini ilete. Sibiiriteç, manai Dorono kizagardaki gazartaç japoontonii negeç odd ygei. Japoonii ceregyyd bol manai dalain şadariin mozo ba Zyyn Sibiir kojortoi zergelen Japaa Kitadiin koito tala bujuu Manzuuriigi bulianan ezemdesen baina. Gebeç, Manzuuriigi ezeleed baisan Japoonii ceregyyd tol manai ilede negeç gazarta oiro jiree ygei. Japoonii ceregyydtei jamarç baildaan bolson ygei. Dain ceregyyd ba tulacaldaanuud bolbo geze niucargaanuudiin keledeg bol byrin kudal kuurmag ygenyyd men.

Gebeç, men bol jamarç ajuul ygei gesen zyil bolko ygei juu? Ygei, tiime bişe. SSŞR te dobtolon oroko ajuul cgto zaisaa ygei baina. Japoonii ceregiikin bol sibiiriigi bulianan ezemdeke sanalaa bygedede medyylen baina. Japoonii zarim sonıuudoni SSSR tei dain kereg kiijaa geze ileer urina. Cagaantanii deermiin jabuulgaar bol japoonii generaaluudiin tukiralgaar Kitadiin Dorono Temer zam deere deeremdelgiin jabuulza baina. Ene zam bolbol Manzuuriin oron degegyyr garasan bolboç, zəblelte ulacta kamaatai ba SSSR Kitad kojoriin kojuulaniini teleelegçenuudaar udaridagdadag azai. Cagaantanii deermiin jabuulgaar bol temer zamiin pravlieeniin zəblelte ulasiikin ba zəblelte ulasiin temer zamiin kedəlmeriçedtei esergyycyylsen jabuulganuud men.

Ameerika bol SSSR te dobtolon oroko jabadalda Japoontoniigi ikeer tukirça baina. Ameerikiin zavoodnuudtai Japoondo urislamgaar buu zebcegyydiigi olgono. Kerbee Japoontonii SSSR te dobtolon orobol Ameerika bol tyyni Manzuuriigi buliaan eremdeke jabadaliigi esergyyceke zogsono geze Ameerikiin zarim soninuud biçegdeg baina. Fraanca ba Aangli kojor bol SSSR te dobtolon oroko jabadalda Japoontoniigi basa tukirna.

Gebeç, japoonii zasagiin gazariin iime jabuulga kiikee şiideeni berke. Boşoviiguudiin kyçeni den sula bişe geze tere bol bidenii niudarganuudiin kelesende itgesentei adali bişe oilgodog azai.

Zəblelte ulas bol kaanta oros oronii 1905 ondo baisanaas keden kubi aimşagtai daisan men gezejapoonii zasagiin gazar medene.

Kaanta oros oron bol „tiime beki" geze gancakan yzegdeze baisan. Ynendee ene bol ceregtee emekirsen, şabar kyl deere togtozo baisan ulas baisan juma. Kaanta oros oron bol 1905 ondo Japoontoi dain cereg kiinebdi geze sanaa ygei ba tere dainda jamarç bekedkel ygei gol çukala zyileni bol kaanii ceregiin daraganariin arza taladani jikeeken kubiskaliin dolgin orgilozo baisan aad, kaanii zasag bol byke kyçe ba arga çadaluudaa nen tyryyn kubiskaliin kedelgeeniri ulee temeceke temecelde gargaza baisan baina. 1905 ondo japoonii ceregyydiigi esergyycen daildakagça orosiin ceregyyd bol tere yjede pylemeedtei bolon daisan baina. Gebeç, men tere ondoo Odeese kotodo kedəlmeriçenii gemiovstraaciigi buudagça ceregyyd bolbol pylemeedtei bolood baigaasan.

SSSR dotoriin baidal bol kaanta oros oronii ene baidal ba ene zuranuudta baakanç adali bişe gezejapoonii byrziiten sain medene. SSSR bol eeriingee aza yiledberiin ba ilangajaa məritelgysyd, maşiina zeberiin ba traagtariin aza yiledberiin talaar IX ceregiin aza yiledberiin talaar Japoon ceregiin oroni uridan garsan baina gezetedende medeeze kereg, SSSR iin indyystrizyylelgiin kurdanaar jabaza baisan ba koloktiivizaçiin kurdanaar ugaraazai zəblelte oron bol jeee kamagaalka çadaligi neleed çangadaza geze tede basa oilgono.

Japoonii byrziiten bol sibiiriigi bulianan eremdeke zorilgoor manai dotoodiin dainda oroldoko zabdalga gargaza baisan baina 1919 ba 1920 onuudiingaa surgaaluudiigi martaa edii. Tiikede, japoonii ceregyydiin korooson amatalgaar Sibiirees bucaka tuildaa kyreseni medeeze baina.

Odoo bailuagdan ezelegdeed baisan Manzuurta japoonii ceregyyd bol tariaaçanii partizaanii kedəlgeentei tegeseşe ygei kynde temecel kiize baisaniigi japoonii zasagiin gazar karaadaa abana. Tere bol taban doloon konog dotor japoonii erkim sain zebsegtei ceregiin zebseg muutai ba kynde jike bsu zebsegyydiigi kereglebed ygei şakuu, oroi agaariin ongoco ygei kitadiin ceregiigi taban doloon konog dotor bairaasani kədəlgəze todi gargaza çadasan ygei. Şankaida yzesen surgaalaaç karaadaa men abalcana. Taban doloon konogiinç syylde kitadiin ceregyyd bol əesediingee generaaluud ba eeriingee zasagiin gazariin urbasan deerees cukarisan baina.

SSSR iime urbalta lko bize geze Japoontonii naidaza çadaka ygei baisani ilete. Əesediini araza zəblelte ulasiin keden olon temen neked ba kamgaalagçadiin baisaniigi japoonii byrziiten basa medeze baina.

Japoondoki kabiskaliin kədəlgeen tyrgen əsene. 1931 ondo japoon oronda 2689 tariaaçanii kubiskaliin kedəlgenyyd bolson baina. 1931 onii ngiiaçoi, dikaabri saranuudta ba 1932 onii janvaari saraada Manzuurkiin daisalda cereglegçiin ceregiigi esergyyceçen tariaaçan bolon tumen arcaazai. Çadalgaan demonstraaciinuud olon gazaruudta bolson azai.

„Zəblelte josonii zasagiin gazartai bolkodoo temeceke" geze monarkiistanarigi amidii orkiko ygeibdi" geze ... tariaaçan bol dee dursagdaça miitingenyydiin nebterkii bolon baigaasaa ... ne şagaan poliiconorto kaşkarsan baina.

Kubiskaliin kedəlgeen tulkar Japoonii ceregteç nebteren oroson baina. Şankai gazariin dainfi yjedc japoonii 600 saldaaduud dailaldaaka arcasan baina. Manzuurta 300 saldaad bosolgo kiisen juma. Manai zəblelte ulasiin zasagiin gazar bol ene ajuuliigi esergyyceke ba eb nairamgaligi baiguulka cukarilta ygei temecel kiiserkilne. Gebeç, kerbee bidene dobtolon orobol japoonii ceregyyd ba japoonii ba byke delekein proliitaarinar bidenii talligi barika baina.

Ştaabiin oportunis ...

Japoonii gadadiin keregiin miniisterte Ycido tomilogdoвo

TOKIOO, 22 (T) Ijyyniin 24 do kyleegdeze baigaa Jitoonii komiisiin jirekees urid gadaadiin keregiin miniistrte Ycido gegçigi tomilko çukala geze Japoonii zasagiin gazar olbo geze „Asaki" sonin biçene. Ynii ulamaas Ycido bol Manzuuriin əmenə temər zamdaki keregyydee (Ycido bol manzur. əmenə temer zamiin tyyyl.) usadkakiin tula Manzuur mordobo. Ycido bol Litoonii komiisatai kamta Japoonoo bucaka azai.

Manzuuriin əmenə temər zamiin akcioneernuudiin ijyyni 20 do zarlagdasan kuralaas urid Ycido rdoson uçarani gegçiin Manzuurt men bol Ycido gegçiigi gadaadiin keregiin miniistr bolgon tomilko jabadalda saad bolzo baika bereşeelyydiin ulamaas bolbo geze „Iomyri" sonin biçene. Kerbee gadaadiin keregiin miniisterte tomitogdoboni Manzuuriigi ulas gezee tooko jabadal daiui tokioolono geze Ycido bol mordokiingoo uriida Kondzio (Japoonii Manzuurdaki ceregiin darga) gegcede kelesen baina. Gebeç Saiito ba Araki gegçedtei jarildasanii udaa, japoonii zasagiin gazar bol Manzuuriigi darui ulas geze tooligi arcana geze Ycido oilgobo. Soninii biçeSenil josoor, Ycido bol Kondzio gegçetei şine kelcee kiikiin tula Mygden bucaza oçobo.

TOKIOO, 22 (T) Ycido bol Saiito gegçede oçozo, gagnadiin keregiin miniistriin tuşaal daaza abika geze zəbşəəl kedyylesen baina. Tere bol Manzuurt geze „Simbyn Rengo" biçene. Ycido gegçiigi zasagiin əmenəes gadaadiin keregiin miniistr bolgon tomilko jabadal ijyyniin 21 de tokioolodono geze biçene.

Sojoliin dobtolgiigi medene ygii.

SELENGE. Zagastain somon dotoroo sojoliin dobtolgo ekilee edii, somoniini zəbleliin tyryyleg çe enyyn tukai medeke juuma alga susuza baina.

Odoo yjede kotiin surguulinuud bygedeeree kaalgaatai, surgagçadni taraza oçoson iime baina. Ilangajaa tarilgiin kampaani dunduur biçeg medeke ygeigi usadkaka kedəlməri jabuulagdaba ygei.

Baicaabal aimagiin zygees sojoliin dobtolgo tukai zaabarligi əgəsen ygei ba brigaadanuudiigi ilegeegdesen ygei baina. Uçar iime tula Zagastain somonii zəblelin tyryylegçiin ulmaar ba oportuniistanar kandasanda kemzəe abka josotoi. B. G. Sanaliin.

Ekin alkam.

AGA. Narasatiin somon bol 193[…] on boltor jamar çigi ţarilga kiide[…] ygii baisan aad, 1931 onii kaba[…]riin tarilgaar 8 ga tarisanaa, m[…]nəə zilde 44, 10 ga təsəb tari[…] baisanaa ijyyniiin 3—nii medee[…]geer 50, 74 ga tarisan baik[…] kamta 67 ga kyrter jikedkeke[…] amalaza, ijyyniiin 10 kyrter dyy[…] gekeer 5 konogiin cokicoto əde[…] sonoskogdood jabaza baina.

Tujaa[…]

Təgəskəkii çanarta Dərbədygeeriin urislamza

Urislamziin medee (1932 onii ijyyni 25-nii ədər)

Təsəbtə taban ziliin „təgəskəkii çanarta 4 dygeer“ geze urislamziigi taraaka jabadal sula baina

Gyrenii urislamziin keregiigi erkilke seegteriin medeegeer ene iyyniiin 25-nii ədər„təgəskəkii çanarta 4 dygeer zil“ geze urislamza bol manai respyyblig dotor oroidoo 326,000 tək. taraagdaba. Ene bol byke təsəbiin 6,0% bolno.

Ilgabal: kotodo—296,000 tək. (19,5%)

Kədəədə—30,000 tək. (0,56%)

Uçar iime ţula darui kurdan eris kubilalta kiize, socaliis mərii-cəə, ugtamal təsəb zergiigi ylemzeken delgeryylze, ynekeeree bolşoviig josoor manai respyybligte əgtəsən 6,850,000 tək. urislamziigi ilyybçelen dyyrgejaa.

„Tabanziliin 4-dygeer təgəskəkii çanartai zil“ gedeg urrislamziin baiguulalta

Olon niitiin şine urisalmza bolko „Təgəskəkii çanartai dərbədygeer zil“ gedeg urislamza bolbol enyynii uridaki „3-dugaar şiidkekii çanartai zil“ gedeg urislamzatai adali kojor kubiaar ilgagdana: proceenţegyi-alduurigyi ba ceber proceentetei (şyyberigyi) geze kojor kubi baina.

Proceentgyi-şyyberigyi kubiiin talaar, „şiidkekii çanartai gurbadugaar zil“ gedeg urislamzatai adali, kudaldaza abagçadiin olzoni zəbkən byride dairaldana. Gebeç şine urislamza bolbol əəriingəə baiguulaltiin talaar, „şiidkekii çanartai gurbadugaar zilees“ neleed əərə baina.

Nen tyryyçiin əərə zyil gekede, şyyberiiin kemzeeni neleed jike bolbo. Şine urislamziin şyyberiiin togtoogdosoni gekede 100,200,500 1000 ba 3000 təkərig 100 təgəri-giin obligaacanda baina. Şiidkekii çanartai gurbadugaar ziliin“ şyyberi bolbol, 50 təgəregiin obligaacada 20 təg. 500 təg. kyrter baisan ba 100 təg. obligaacada 1000 təg. şyyberi baisan belei.

Iime deerees, şine urislamziin doodo taliin şyyberiiin kemze bolbol, obligaaciingaa ynetei ton adali bolko baina. „şiidkekii çanartai gurbadugaar zil“ gedeg urislamzada şyyberiiin kemzee bolbol, obligaaciingaa ynenii 40% bolson belei. Ondoogoor kelekede, təgəskəkii çanartai dərbədygeer zil“ geze urislamziin şyyberiiin doodo taliin kemzee bolbol, şiidkekii çanartai gurbadugaar ziliin„ şyyberiin kemzeenees kojor kakas dakin ilyy bolson baina.

Mən şine urislamziin nəgəədə nege əərə zyileni juub gekede, şyyberileze olson məngiigi ba obligaaciin yne kojoriigi tusagaarlan tələkə bolson baina. „Gurbadugaar ziliin“ urislamzaar bolbol şyysen kyn şyyberiee abakatiigaa kamta şyysen obligaaciingaa ynii-gi abalcadag baizai. „Təgəskəkii çanartai dərbədygeer“ urislamziin josoor boikodo,şyysen kynde şyysen məngiigini cəm tələnə, (100 tək. obligaacada 100-as dooşo bişe şyyberi baika ba obligaaciin yniigi bolbol, şyysen ziliini Dikaabri saraas ekileze tələəd 3 zil əngərəsənii koino tələkə ba, - urislamziin jabaza baisan 8-ni ba 9-10-nii zilde şyysen obligaaciin yniigi 1942 onoos ekilen tələnə,

Şyyberiiin məngiigi ba şyysen obligaaciin yniigi tələkə bolzoriigi ilgasam kereg bolbol urislamza barigçadiin şyyberiigi jike bolgoko gesen kysel deerees garsan baina. Ene kyseliigi kangaka zuura, gyrendee urislamziigi ynetei bolgolgyi, tələkə bolzoriigini ilgaza urisalamziigi keregleke dunda bolzoriigi nege baga udaaruulka keregtei baisan baina. Urislamziin neleed udaan bolzor dotor gyren bolbol, şyyberiiin jike məngiigi teləzə baika baina. Enyyniigi ilerkelekedee, şyyberiiin tələkə şine ba kuuçan urislamziin bolzoroor ilerkeileze bolno.

Tiin, şine urislamziin josoor bol urislamziin kamag bolzor dotor 100 mln. təkərigiin urislamza byride gancakan şyybereni 104,34 mln. tək. bolko baina. Karin Gurbadugaar urislamzada ene tooni 64 25 mln. baisan belei.

Kerbee enyyn deere obligaaciin yniigi tələkə məngiigi nemebel, manai gyrenii (100 mln. tək, obligaacada) tələkə kamag tələbərini 204,34 mln.təkərig bolko ba uridiin urisalmzada ene tələbərini 164,25 mln. tək. baisan belei.

Tələbəriiin kemzee bolbol, şyyberiiin şaansiigi olgoko ba eneni tuskai şyyberiiin bolkodo dunda zergiin tooto obligaaciigi olood baina.

Şyyberiiin şaansiigi olokodoo, ene şyyberite bailcaka kamag obligaaciigi şyyberiiin toondo kubaaza jabuulna.

Zil byriiin tələbəriiigi jike bolgokotoi kamta şyyberiiin şaansani şyyberi byride jike bolko juu şyyke obligaaciini dunda too əcəərəzə, tiin tələbəriəə jike bolkotoi kamta, şyyberite baidag obligaaciin jələnkii tooni əcəərəkə.

Dooro tolilogdoson tabliicada, zil byriiin ekinii şyyberiiin şaansa karuulagdaka:

Zilyyd	Şyyberiiin dugaarta №№-uud	Şyyberiiin şaansa. Nege şyyberi dairaldaka obligaaciin dunda too.	Şyyberiiin şaansa. Şyyberide kabaadalcasan obligaaciin %.
1	1	83,3	1,2
2	5	76.2	1,3
3	9	69,4	1,4
4	13	63,0	1,6
5	17	54,9	1,8
6	21	46,1	2,2
7	25	28,1	3,6
8	29	15,4	6,5
9	33	8,2	12,2
10	37	4,0	25,0

Şine urislamziin proceentete kubini, Gurbadugaar urislamziin kitai adalikan garsan baina. Gebeç, urislamziigi tələzə ekilekedee 3 zil əngərsənii koino tələkə. Karin uridiin urislamzada 2 zil əngərsənii syyleer tələzə ekildeg baisan belei.

Proceenţete kubiiin kamag olzoni proceente bolzo, 10% zil byri tələgdənə.

Proceentete kubiiin obligaaciigi tələkə bolzorni 1935 onii Dikaabriiin negenees ekilke 7 ziliin kugacaa dotor urislamziin 1,10 kubiiigi tələzə dyyrgegdeke ba yldesen 3,10 kubiigi 1942 onii Dikaabriiin negenees tələzə ekilne.

Urislamziin baiza baisan bykii bolzor dotor 100 mln. tək. urislamzada 72 mln. təkərigiin proceente tələgdəkə baina.

Iime deerees proceenţegyi kubidani bolbol deere biçesen urisalamza barigçadiin kyseleer neleed kubilalta kiigdesen baina. Ene bolbol şyyberi ba obligaaciin yniigi tələkə bolzoriigi ilgasan deerees bolbo.

Gegeereliin kədəlməri geegdebe

Odoo sajakan Deebe-Yde kotiin bykii doodo surguuliiin bagçanariin konfereenca deere şine urislamza ţukai asuudal tabigdaza „amaraltiin syyleer zakika“ geze togtool gargaba. Enyynii uçar şaltagaani amaraltada garkadaa məngən keregtei ţulani urislamzada əkə məngən ygei gebe.

Ene uçar bolbol socaliis baiguulaltiigi finaansazaruulka jabadaliigi foogoo ygii jabadal mən geze yzemzelkees bişe arga ygei.

Gegeereliin kədəlməriçəd geeg deliin içyyriţei kara mengiigee darui ugaagtii.

Yzegçe

Aangli bol kitadtai temeceke temecelde Dalai Lamiigi tukirba

Təgədiin ceregiin udaridagçad Aangliaas buu zebseg abça Kitad oronligi dobtolko beledkel kiize baina.

Şankai, 25 (T). Dalai lama bol Aanglitai niuuca kelcee kiibe geze Myncinees abtasan medeegi „Dzyyn boo“ sonin tolilno. Ene kelceegiin josoor Dalai lama bol şuudan, agaaraar niisekiin kereg (aviaaca) ba kadiin aza yiledberiiigi təgədiin gazar deere kəgzyylke erkiigi Aanglide əgçə, orondoni 40 jike buu, 2 mingan vintoovko, 2 milijoon patroon abasan baina. Ene zebsegyyd bol Enedkegees Lhasa koto oruulagdasan aad, udaani, Kitadiigi eser gyycen temeceke temecelde keregiekiin ţula Pandy (Çyani Biani ookrygiin koito zakiin koto) ılgegdezei. Soninii biçesenii josoor, Təgədiin ceregiinkinii olonkini Aangliaas sajakan bucaza jiresen suragçad aad; iime deerees aangliigi saişaasan sanaltai azai. Təgədiin baruun taliin lamanar ba nojodoni Kitad teişee sanaltai geze soninuud biçene. Təgədtə Aangliiigi saişaaka ba Kitadiigi saişaaka bələgyyd koorondoo yrgelziin temecel kiize baina. Geketei kamta Dalai lama bol əəriingəə kynde zergiigi bekizyylke sanalaar aangliigi saişaaka bodoltoi gene. Aangliigi saişaaka bələg bolbol Çyani Biani cəmərən orozo, miinski dinaastiigi sergeen baiguulkiigi kysene. Soninuudiin biçesenii josoor, dain cereg bol syyliin 2 zilde yrgelzelke baina. Syyliin sarada Lin Vengyi gegçiin (Sii Çyani geze rajoonii zasagiin gazariin tyryylegçe) ceregyydeni Gyanzii ba Çyani Bianiaas zyyn teişe baidag Çizanikya kotonuudaas təgədiin ceregyydiigi kəəzə, təgədiin ceregyyd dacanii rajoon orood nemelte kyçenyydiigi kylieeze baina. Dalai lama bol ceregte tataka tukai zakiralta gar gaba. Təgədiin yrgelziini cereg 6 mingan kyn bolboç, Təgəd bol 20 mingan cereg tataza ceregiin zagsaalda jabuulka çadaltai baina. Dalai Lama bol Aangli ba Nepala kojoroos tusalamza erike baina geze sonin biçene. Mai sarada Təgədiin ceregiin udaridagçanariin kural bolzo, Kitadiin gazarta dobtolon oroko geze togtooson juma geze mən sonin biçene. Lin Vengyi bol Siiçyanii ba Cenkaigiin ceregyydiigi kereglezə təgədiin ceregyydiigi ugtan cokiko bodoltoi azai.

Soniniig erkilegçe C. Z. Dondobiin.